



Europeiska
unionens råd

Bryssel den 4 december 2023
(OR. en)

16336/23

CT 193
ENFOPOL 531
COTER 236
JAI 1613
COPEN 432

LÄGESRAPPORT

från:	Rådets generalsekretariat
av den:	4 december 2023
till:	Delegationerna
Föreg. dok. nr:	15407/23
Ärende:	Rådets slutsatser om förbättrat stöd till och erkännande av offer för terrorism
	– <i>Rådets slutsatser (4 december 2023)</i>

För delegationerna bifogas rådets slutsatser om förbättrat stöd till och erkännande av offer för terrorism, som godkändes av rådet (rättsliga och inrikes frågor) vid dess 3992:a möte den 4 december 2023.

RÅDETS SLUTSATSER**om förbättrat stöd till och erkännande av offer för terrorism**

EUROPEISKA UNIONENS RÅD,

SOM BETONAR att terrorism fortfarande är ett allvarligt globalt hot, utgör en av de allvarligaste kränkningarna av Europeiska unionens värden och äventyrar grundläggande demokratiska principer såsom respekten för de mänskliga rättigheterna, rättsstatsprincipen och den sociala sammanhållningen,

SOM TAR HÄNSYN TILL att kampen mot terrorism måste hanteras inte bara ur ett säkerhetsperspektiv, utan även genom att fokusera på de människor som är direkt berörda, och att medlemsstaterna måste säkerställa ett övergripande svar på de behov som offer för terrorism har, eftersom tillgodoseendet av deras behov inte bara är ett moraliskt ansvar utan också en fråga om efterlevnad av juridiska skyldigheter enligt internationell rätt och EU-rätten,

SOM BEAKTAR den omständigheten att det i direktivet om brottsoffers rättigheter¹ fastställs miniminormer för brottsoffers rättigheter och för stöd till och skydd av dem och inser att offer för terrorism behöver särskild uppmärksamhet liksom särskilt stöd och skydd på grund av brottets särskilda karaktär; den föreslagna översynen av direktivet om brottsoffers rättigheter², som syftar till att ytterligare stärka brottsoffers rättigheter i EU, inbegripet rättigheterna för offer för terrorism; det faktum att direktivet om bekämpande av terrorism³ innehåller särskilda bestämmelser om offer för terrorism och föreskriver att medlemsstaterna ska säkerställa att det finns stödtjänster utöver, eller som en integrerad del av, allmänna stödtjänster för brottsoffer som tillgodoser de särskilda behoven hos offer för terrorism och att de finns tillgängliga omedelbart efter en terroristattack och så länge som det är nödvändigt,

¹ Europaparlamentets och rådets direktiv 2012/29/EU av den 25 oktober 2012 om fastställande av miniminormer för brottsoffers rättigheter och för stöd till och skydd av dem (EUT L 315, 14.11.2012, s. 57).

² Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om ändring av direktiv 2012/29/EU om fastställande av miniminormer för brottsoffers rättigheter och för stöd till och skydd av dem (11840/23).

³ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2017/541 av den 15 mars om bekämpande av terrorism (EUT L 88, 31.3.2017, s. 6).

SOM NOTERAR att rådet i sina slutsatser om offer för terrorism som antogs den 4 juni 2018⁴ uppmanade medlemsstaterna att UTSE en nationell kontaktpunkt med ansvar för att tillhandahålla information om det system som finns tillgängligt för stöd och hjälp till, skydd av och ersättning till brottsoffer, så att man kan underlätta snabbt utbyte av information och hjälp vid ett eventuellt terroristattentat,

SOM VÄRDESÄTTER EU:s initiativ till stöd för och med deltagande av offer för terrorism, såsom EU-strategin för brottsoffers rättigheter (2020–2025), som antogs i juni 2020 och som är tillämplig på alla offer för alla brott, med särskild uppmärksamhet på de mest sårbara offren, och agendan för terrorismbekämpning, som kommissionen lade fram i december 2020, där man efterlyser ökat stöd till offer för terrorism, EU:s nätverk för kunskapsspridning om radikalisering (RAN), genom vilket kommissionen har stött offer för terrorism sedan 2011, främst inom den särskilda arbetsgruppen för offer för terrorism (RAN VoT), EU:s plattform för brottsoffers rättigheter, som innefattar en mer övergripande strategi för brottsoffers rättigheter, inbegripet rättigheter för offer för terrorism, genom att för första gången sammanföra alla aktörer på EU-nivå som är relevanta för brottsoffers rättigheter samt EU:s expertcentrum för terrorismens offer som inrättats av Europeiska kommissionen och som ska erbjuda expertis, vägledning och stöd till nationella myndigheter och brottsofferorganisationer,

SOM ERKÄNNER framgången för EU:s expertcentrum för terrorismens offer i pilotprojektfasen och kommissionens beslut att fortsätta under en ny tvåårsperiod med möjlighet till förlängning med ytterligare två år,

SOM ÄR MEDVETET OM att inte alla medlemsstater har drabbats av terroristattacker på sitt territorium eller har invånare som har fallit offer för terrorism i andra länder och att de därför rimligen inte har särskilda bestämmelser om offer för terrorism,

⁴ Dok. 9719/18.

SOM FRAMHÅLLER att terrorismen i dag som företeelse har en global och nationsöverskridande dimension och förutsätter att alla medlemsstater är förberedda om en terroristattack sker på deras territorium eller påverkar deras invånare; genomförbara och effektiva lösningar bör antas för att uppnå konsekvent beredskap och reaktionsförmåga i hela Europeiska unionen,

SOM BEAKTAR att det i rapporten från kommissionen till Europaparlamentet och rådet på grundval av artikel 29.2 i direktivet om bekämpande av terrorism⁵ konstateras att det trots direktivets övergripande effekter finns brister när det gäller införlivandet av särskilda bestämmelser för offer för terrorism, vilket skulle kunna få konsekvenser för gränsöverskridande offer för terrorism som inte får hjälp eller stöd som är anpassat till deras specifika behov,

SOM NOTERAR att inte alla medlemsstater har utsett en kontaktpunkt i enlighet med rådets slutsatser om offer för terrorism,

SOM VÄRDESÄTTER inrättandet av kontaktpunkter för offer för terrorism som ett särskilt nätverk inom det europeiska nätverket för brottsoffers rättigheter,

SOM NOTERAR att utöver behovet av att medlemsstaterna har en utsedd kontaktpunkt som kan underlätta tillgången till stöd för offer för terrorism, bör bästa praxis och rekommendationer för samarbete och samverkan mellan kontaktpunkterna i händelse av en terroristattack som leder till gränsöverskridande offer fastställas i ett icke-bindande operativt protokoll; nätverket av kontaktpunkter (SCPVOT) har utarbetat ett icke-bindande dokument med titeln ”*Operational Protocol for the Network of single contact points for victims of terrorism*” (operativt protokoll för nätverket av kontaktpunkter för offer för terrorism)⁶ som, med beaktande av medlemsstaternas olika nationella förhållanden, kan bidra till att dessa offer får hjälp, stöd, skydd och ekonomisk ersättning i enlighet med EU-lagstiftningen,

⁵ Rapport från kommissionen till Europaparlamentet och rådet på grundval av artikel 29.2 i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2017/541 av den 15 mars 2017 om bekämpande av terrorism, om ersättande av rådets rambeslut 2002/475/RIF och om ändring av rådets beslut 2005/671/RIF (13478/1/21 REV 1 + ADD 1 + COR 1).

⁶ Dok. 14763/23.

SOM FRAMHÅLLER att den politiska och övergripande samhällsaspekten av terroristattacker medför ett behov av erkännande och hågkomst av terrorismens offer, som kan ligga till grund för offrens återhämtning som individer och som medlemmar i samhället, vilket främjar social sammanhållning och försvar av demokratiska värden; det är avgörande att medlemsstaterna skyddar minnet av terrorismens offer, både som en rättshandling och som ett instrument för socialt ifrågasättande av terrorism och våldsbejakande extremism,

SOM ERKÄNNER den centrala roll som terrorismens offer bör spela i denna minnespolitik, särskilt när det gäller att öka medvetenheten om terroristvåld genom deras vittnesmål, eftersom deras röster är ett kraftfullt verktyg för att öka medvetenheten om de mänskliga konsekvenserna av terrorism och våldsbejakande extremism,

SOM UNDERSTRYKER det bidrag som organisationer i det civila samhället och offrens organisationer ger när det gäller stöd till offer för terrorism genom att skapa uppmärksamhet kring de olika frågor som de ställs inför och inom minnespolitiken och ifrågasättandet av terrorism och våldsbejakande extremism,

UPPMANAR MEDLEMSSTATENA ATT

VARA MEDVETNA OM behovet av att vara förberedda i händelse av en terroristattack och följaktligen utse en kontaktpunkt för offer för terrorism för att underlätta utövandet av offrens gränsöverskridande rättigheter och bidra till ett effektivt samarbete mellan alla medlemsstater,

UPPMUNTRA sina nationella kontaktpunkter att marknadsföra sig i syfte att bli kända av de berörda myndigheterna på nationell och internationell nivå och åta sig att hålla förteckningen över kontaktpunkter i det europeiska nätverket för brottsoffers rättigheter uppdaterad,

ÖVERVÄGA genomförandet av den bästa praxis och de rekommendationer som ingår i det operativa protokollet för nätverket av kontaktpunkter för offer för terrorism (SCPVOT), samtidigt som medlemsstaternas nationella lagstiftning och särdrag respekteras fullt ut,

UPPMUNTRA till ett snabbt antagande av den riktade översynen av direktivet om brottsoffers rättigheter, som syftar till att säkerställa att brottsoffer, inbegripet offer för terrorism, fullt ut kan åtnjuta sina rättigheter i EU,

UPPMUNTRA antagandet av åtgärder för att säkerställa erkännande och respekt för offer för terrorism, genom att främja utbildning av yrkesverksamma som arbetar med dem, uppmärksamma medierna på behandlingen av offren och uppmuntra strategier som speglar offrens önskemål och bidrag på ett korrekt sätt i samband med minnesevenemang,

HA I ÅTANKE att rösterna från terrorismens offer och deras vittnesmål ökar medvetenheten om de mänskliga konsekvenserna av terrorism och våldsam extremism och därför bör beaktas i medlemsstaternas program och strategier för att förebygga våldsam radikaliserings,

FRÄMJA en minnespolitik för terrorismens offer som överensstämmer med medlemsstaternas individuella sedvänjor och praxis, så att de som har mist livet eller som har lidit fysiska eller psykiska skador eller fått sin frihet offrad till följd av terroristers fanatism inte glöms bort; denna politik kan också användas som ett instrument för att förhindra våldsam radikaliserings,

UNDERSÖKA sätt att underlätta utbytet av information om brottsoffer i gränsöverskridande situationer, med offrens bästa för ögonen,

BER KOMMISSIONEN ATT

UPPMUNTRA till samarbete mellan medlemsstaterna, befintliga EU-strukturer och det civila samhället för att ge effektivt stöd till offer för terroristattacker både i de direkta efterdyningarna och i uppföljningsfasen,

SÄKERSTÄLLA att EU:s expertcentrum för terrorismens offer fortsätter att fungera och utöka dess insatser så att det går mer praktiskt tillväga för att stödja medlemsstaterna, särskilt de minst förberedda, när de drabbas av en terroristattack, samtidigt som nya partnerskap med internationella organisationer och länder utanför EU underlättas,

STÖDJA driften av nätverket av kontaktpunkter för offer för terrorism inom ramen för det europeiska nätverket för brottsoffers rättigheter när det gäller att organisera ett effektivt och operativt samarbete mellan kontaktpunkterna i medlemsstaterna,

i nära samarbete med organisationer för offer VIDMAKTHÅLLA anordnandet av EU:s årliga minnesdag för terrorismens offer som en markering av både hågkomst och motståndskraft,

SÄKERSTÄLLA att offer för och överlevare av terrorism kommer till tals i den verksamhet som utvecklas inom ramen för EU:s kunskapsnav om förebyggande av radikaliserings som ska inledas 2024.
